

Bruselis, 2015 05 06
COM(2015) 192 final

**KOMISIJOS KOMUNIKATAS EUROPOS PARLAMENTUI, TARYBAI, EUROPOS
EKONOMIKOS IR SOCIALINIŲ REIKALŲ KOMITETUI IR REGIONŲ
KOMITETUI**

Europos bendrosios skaitmeninės rinkos strategija

{SWD(2015) 100 final}

Politinių gairių būsimai Europos Komisijai „Nauja pradžia Europai. Mano darbotvarkė: darbo vietų kūrimas, augimas, teisingumas ir demokratiniai pokyčiai“ ištrauka (2014 m. liepos 15 d.)

Prioritetas Nr. 2. Sujungta bendroji skaitmeninė rinka

„Manau, kad turime daug geriau panaudoti didžiules sienų nepaisančių skaitmeninių technologijų atveriamas galimybes. Tam reikia turėti drąsos atsisakyti telekomunikacijų bendrovių reglamentavimo, autorių teisių ir duomenų apsaugos teisės aktų, radijo bangų valdymo ir konkurencijos teisės aktų taikymo pagal skirtingus nacionalinius principus

*Jei taip padarysime, galėsime užtikrinti, kad Europos gyventojai netrukus galės visoje Europoje naudotis mobiliaisiais telefonais ir nemokėti tarptinklinio ryšio mokesčių. Galėsime užtikrinti, kad vartotojai bet kurioje Europos vietoje, nepriklausomai nuo valstybių sienų, galės elektroninėmis priemonėmis gauti paslaugas, klausytis muzikos, žiūrėti filmus ir sporto renginius. Galėsime sukurti visiems vienodas veiklos sąlygas: visoms Europos Sąjungoje tiekiančioms prekes ar teikiančioms paslaugas bendrovėms, nepriklausomai nuo to, kur yra registruoti jų serveriai, galios tos pačios duomenų apsaugos ir vartotojų saugos taisyklės. **Sukūrę sujungtą skaitmeninę bendrąją rinką galėsime per būsimosios Komisijos kadenciją užtikrinti Europoje iki 250 mlrd. EUR vertės papildomą ekonomikos augimą ir taip sukurti šimtus tūkstančių naujų darbo vietų, ypač darbo ieškantiems jaunuoliams, ir gyvybingą žiniomis grindžiamą visuomenę***

*Kad tai būtų pasiekta, ketinu per pirmus šešis savo darbo mėnesius imtis **plataus masto teisėkūros veiksmų sujungtai skaitmeninei bendrajai rinkai sukurti**: visų pirma greitai baigti derybas dėl bendrų Europos duomenų apsaugos taisyklių; suteikti didesnę užmojų vykdomai telekomunikacijų bendrovių taisyklių reformai; sušiuolaikinti autorių teisių taisykles, atsižvelgiant į skaitmeninę revoliuciją ir pasikeitusį vartotojų elgesį; sušiuolaikinti ir supaprastinti internetiniams ir skaitmeniniams pirkimams taikomas vartotojų taisykles. Šiuos žingsnius turi lydėti pastangos lavinti visuomenės skaitmeninius įgūdžius ir visų jos sluoksnių mokymąsi, sukurti palankesnes sąlygas kurti inovatyvias naujas įmones. Skaitmeninių technologijų ir internetinių paslaugų naudojimo plėtra turi tapti horizontaliąja politikos strategija, apimančia visus ekonomikos sektorius ir viešąjį sektorių.*

Jeanas Claude'as Junckeris

1. IŽANGA. KAM REIKIA BENDROSIOS SKAITMENINĖS RINKOS?

Pasaulio ekonomika sparčiai tampa skaitmeninė. Informacijos ir ryšių technologijos (IRT) – jau ne atskiras sektorius, o visų modernių novatoriškų ekonominių sistemų pamatas. Internetas ir skaitmeninės technologijos keičia mūsų – fizinių asmenų, įmonių, bendruomenių – gyvenimus ir darbo formas, nes yra labiau integruojamos į visas mūsų ekonomikos ir visuomenės sritis.

Dėl pokyčių masto ir greičio atsiveria milžiniškų novatoriškumo, augimo ir darbo vietų kūrimo galimybių. Dėl tokių permainų viešosioms institucijoms kyla sudėtingų politikos problemų, kurių sprendimas turi koordinuojamas ES mastu. Visos valstybės narės sprendžia panašias problemas, tačiau daro tai nacionaliniu mastu, kuris pernelyg ribotas, kad jos galėtų pasinaudoti visomis galimybėmis ir sureaguoti į visus transformuojamojo pokyčio uždavinius. Daugelį klausimų tikslinga spręsti Europos lygmeniu. Todėl Europos Komisija bendrosios skaitmeninės rinkos sukūrimą išsikėlė kaip vieną pagrindinių prioritetų.

Bendroji skaitmeninė rinka – tai rinka, kurioje užtikrintas laisvas prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimas ir kurioje fiziniai asmenys ir įmonės gali nevaržomi naudotis internetu vykdoma veikla ir ją vykdyti sąžiningos konkurencijos sąlygomis, užtikrinant aukštą vartotojų ir asmenų duomenų apsaugos lygį, nepriklausomai nuo jų pilietybės ar gyvenamosios vietos. Bendrosios skaitmeninės rinkos sukūrimas leis Europai likti pasaulinei skaitmeninės ekonomikos lyderei, ir tai padės Europos įmonėms plėsti veiklą pasaulyje.

Europa turi pajėgumų pirmauti pasaulinėje skaitmeninėje ekonomikoje, bet šiuo metu jų neišnaudojame iki galo. Europos Sąjungos pažangą stabdo susiskaidymas ir kliūtys, kurių nėra fizinėje bendrojoje rinkoje. Europoje pašalinus tas kliūtis, jos BVP galėtų padidėti dar 415 mlrd. EUR¹. Skaitmeninė ekonomika galėtų išplėsti rinkas ir skatinti teikti geresnes paslaugas už geresnę kainą, padidinti pasirinkimą ir sukurti naujų užimtumo šaltinių. Bendroji skaitmeninė rinka gali suteikti galimybių naujoms pradedančiosioms įmonėms ir sudaryti sąlygas veikiančioms įmonėms augti ir pasinaudoti rinkos, kurioje yra daugiau nei 500 mln. žmonių, mastu.

Rengiant bendrosios skaitmeninės rinkos strategiją buvo naudingos valstybių narių, Europos Parlamento ir suinteresuotųjų šalių nuomonės ir dialogas su jais. Ją įgyvendinti numatyta per kelerius metus. Strategija pagrįsta svarbiausiais tarpusavyje susijusiais veiksmais, kuriuos galima atlikti tik ES lygmeniu. Jie pasirinkti taip, kad būtų pasiektas didžiausias poveikis. Veiksmai gali būti įgyvendinti per šią Komisijos kadenciją ir bus vykdomi laikantis gero reglamentavimo principų. Prieš kiekvieną veiksmą bus tinkamai pasikonsultuota ir įvertintas poveikis. Bendrosios skaitmeninės rinkos strategijos pagrindiniai uždaviniai yra trys:

- **didesnės vartotojų ir įmonių galimybės visoje Europoje gauti skaitmeninių prekių ir paslaugų.** Tuo tikslu reikia sparčiai trinti pagrindinius interneto ir realaus pasaulio skirtumus, kad būtų pašalintos tarpvalstybinės internetu vykdomos veiklos kliūtys;
- **tinkamų sąlygų skaitmeniniams tinklams ir paslaugoms suklestėti sudarymas.** Tam reikia didelės spartos, saugių ir patikimų infrastruktūrų ir turinio paslaugų, kurias palaikytų

¹ Nuorodos į šiame dokumente išdėstytą faktų informaciją pateikiamos lydimajame Komisijos tarnybų darbiniam dokumente „Europos bendrosios skaitmeninės rinkos strategija. Analizė ir argumentai“ [SWD(2015) 100]. Be to, tame dokumente išsamiau aprašytas svarstomų uždavinių pobūdis ir šią strategiją pagrindžiantys argumentai.

tinkamos inovacijų, investicijų, sąžiningos konkurencijos ir vienodų sąlygų reguliavimo taisyklės;

- **maksimalus mūsų europinės skaitmeninės ekonomikos augimo potencialo padidinimas.** Tam reikia investicijų į IRT infrastruktūras ir technologijas, tokias kaip debesų kompiuterija ir dideli duomenų kiekiai, ir mokslinių tyrimų bei inovacijų, kad būtų sustiprintas pramonės konkurencingumas, pagerintos viešosios paslaugos, įtrauktis ir įgūdžiai.

2. GERESNIS INTERNETINIS PRIEINAMUMAS VARTOTOJAMS IR VERSLUI VISOJE EUROPOJE

Bendroji skaitmeninė rinka suteiks įmonėms, ypač verslininkams, naujų galimybių plėsti veiklą visoje Europoje. Todėl nedelsiant reikia imtis veiksmų, kuriais būtų pašalintos tarpvalstybinės internetu vykdomos veiklos kliūtys, įskaitant sutarčių teisės ir autorių teisių teisės skirtumus tarp valstybių narių, ir sumažinta su apmokestinimu PVM susijusi našta. Vartotojų pasitikėjimas tarpvalstybiniu internetiniu pardavimu iš dalies priklauso nuo įperkamu ir aukštos kokybės tarpvalstybinių siuntinių pristatymo paslaugų, kurių dabar nėra. Strategija taip pat siekiama sukurti tinkamą e. prekybos sistemą ir užkirsti kelią nesąžiningai vartotojų ir įmonių, kurie mėgina pasiekti turinį ar įsigyti prekių ir paslaugų internetu Europos Sąjungoje, diskriminacijai. Diskriminacija gali reikštis pagrindiniams ES principams prieštaraujančiais apribojimais dėl pilietybės, gyvenamosios vietos ar geografinės vietos.

2.1. Tarpvalstybinės e. prekybos taisyklės, kuriomis vartotojai ir įmonės gali pasitikėti

Viena priežasčių, dėl kurių vartotojai ir mažesnės įmonės labiau neįsitraukia į tarpvalstybinę e. prekybą, yra ta, kad tiems sandoriams taikomos taisyklės gali būti sudėtingos, neaiškios ir skirtis, nelygu valstybė narė. Dėl to, kad veikia 28 skirtingų valstybių narių vartotojų apsaugos ir sutarčių teisė, įmonės purtosi prekiauti tarpvalstybiniu mastu, o vartotojai negali pasinaudoti konkurencingiausiais pasiūlymais ir visa įmanoma interneto pasiūla.

- Jei pirkdami internetu galėtų naudotis visos ES prekių ir paslaugų pasiūla, ES vartotojai galėtų kasmet sutaupyti 11,7 mlrd. EUR.
- 61 proc. ES vartotojų drąsiai pirktų internetu iš savo valstybėje narėje įsisteigusio mažmenininko, bet tik 38 proc. nesibaimina pirkti iš kitos valstybės narės.
- Europos Sąjungoje tarpvalstybine prekyba užsiima tik 7 proc. mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI).

Bendrojoje rinkoje įmonės turėtų būti sudarytos galimybės organizuoti pardavimą pagal bendrą taisyklių rinkinį. Keletas su internetine prekyba susijusių vartotojų ir sutarčių teisės aspektų jau visiškai suderinti (tokie kaip informacija, pateiktina vartotojams prieš jiems sudarant sutartį, arba jų teisę persigalvojus pasitraukti iš sandorio reglamentuojančios taisyklės). Tačiau kitiems sutarties aspektams (tokiems kaip teisių gynimo priemonės paaiškėjus, kad materialiosios prekės neatitinka pirkimo–pardavimo sutarties) taikomos tik minimalų suderinimą įpareigojančios ES taisyklės, o valstybėms narėms galima jas papildyti. Tuo atveju, kai tenka ginti teises dėl internetu įsigyto trūkumų turinčio skaitmeninio turinio (pavyzdžiui, e. knygu), nėra jokių konkrečių ES taisyklių, o nacionalinių taisyklių esama vos keletas.

Supaprastintos ir modernios internetinio ir skaitmeninio tarpvalstybinio apsipirkimo taisyklės paskatins daugiau įmonių pardavinėti kitose valstybėse narėse internetu ir padidins vartotojų

pasitikėjimą tarpvalstybine e. prekyba. 57 proc. įmonių teigia, kad, jei visose ES valstybėse narėse būtų taikomos tos pačios e. prekybos taisyklės, jos arba pradėtų prekiauti internetu, arba daugiau pardavinėtų internetu kitose ES valstybėse narėse.

Siekdama sudaryti tinkamas sąlygas, atveriančias kelią tarpvalstybinės e. prekybos suklestėjimui, Komisija, kaip yra paskelbusi 2015 m. darbo programoje, pateiks iš dalies pakeistą pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto², kad labiau suderinant pagrindines pirkimo–pardavimo sutarties šalių teises ir pareigas prekiautojai galėtų remtis savo nacionaliniais įstatymais. Konkrečiai tai bus daroma nustatant teisių gynimo priemonės pareigų nevykdymo atvejais ir tinkamus teisės į teisinę garantiją laikotarpius. Tuo siekiama užtikrinti, kad privalomų vartotojų sutartims taikomų nacionalinių teisės aktų skirtumai arba su produktams taikomomis taisyklėmis (tokiomis kaip ženklinimo) susiję skirtumai vidaus rinkoje prekiaujančių asmenų neatgrasytų nuo tarpvalstybinės prekybos.

Tačiau nepakanka turėti tik bendrą taisyklių rinkinį. Siekiant, kad internetu apsiperkančių ir skaitmeninių pirkinių įsigyjančių vartotojų teisės būtų visapusiškai efektyvios, taip pat reikalingas spartesnis, paslankesnis ir nuoseklesnis taisyklių vykdymo užtikrinimas. Komisija pateiks pasiūlymą persvarstyti Bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje reglamentą³, kuriame bus išaiškinti ir išplėtoti vykdymo užtikrinimo institucijų įgaliojimai ir pagerintas jų taikomos rinkos priežiūros ir perspėjimo mechanizmų koordinavimas, kad pažeidimai būtų aptinkami sparčiau. Be to, 2016 m. Komisija sukurs visos ES internetinę ginčų sprendimo platformą.

Komisija iki 2015 m. pabaigos pateiks iš dalies pakeistą pasiūlymą, kuriame bus i) suderintos ES taisyklės dėl skaitmeninio turinio įsigijimo internetu ir ii) leista prekiautojams remtis savo nacionaliniais įstatymais, pagrįstais siauros apimties pagrindinių privalomų ES sutartinių teisių, galiojančių savo šalyje ar kitoje valstybėje narėje internetu perkant materialiąsias prekes, rinkiniu.

Komisija pateiks pasiūlymą persvarstyti Bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje reglamentą, kad būtų plėtojami veiksmingesni bendradarbiavimo mechanizmai.

2.2. Įperkamas aukštos kokybės tarpvalstybinis siuntinių pristatymas

Įperkamo aukštos kokybės tarpvalstybinio pristatymo paslaugos gali sustiprinti vartotojų pasitikėjimą tarpvalstybinio internetinio pardavimu. Suinteresuotosios šalys skundžiasi skaidrumo stoka, pernelyg didelėmis mažų siuntų kainomis, skirtingų veiklos vykdytojų, kurie paprastai dalyvauja pristatant tarpvalstybines siuntas, sąveikos stygiumi ir dėl šių veiksnių galutiniam vartotojui susidarantiems nepatogumais.

- 62 proc. įmonių, kurios dabar internetu nepardavinėja, bet mėgina tai daryti, teigia, kad problemų kelia pernelyg didelės pristatymo sąnaudos.
- Apskaičiuota, kad nacionalinių pašto paslaugų teikėjų taikomos tarpvalstybinio siuntinių pristatymo kainos yra nuo dviejų iki penkių kartų didesnės negu pristatymo šalyje kainos.

Didelės siuntų pristatymo kainos ir neveiksmingumas neturėtų būti tarpvalstybinės prekybos internetu kliūtimi. 2015 m. birželio mėn. sektoriaus atstovai pateiks Komisijai savireguliacijos projekto ataskaitą. Šiame projekte kreipiamas dėmesys į kokybę ir sąveikos

² COM(2011) 635, 2011/0284 (COD).

³ Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004.

aspektus, tokius kaip siuntinių stebėjimas, sekimas ir spartesnis pristatymas, tačiau kainos aspektas ar reguliavimo priežiūra nėra aptarti. Komisija įvertins veiksmus, kurių ėmėsi sektorius, ir imsis papildomų priemonių, kad pagerėtų pristatymo Europoje kainų (įskaitant mažų siuntinių kainas) skaidrumas, sustiprėtų tarpvalstybinių siuntinių rinkoms taikoma reguliavimo priežiūra ir taip būtų užtikrintas sklandus tarpvalstybinis pristatymas. Priėmusi tas priemones ir atsižvelgdama į per dvejus metus nuo jų priėmimo padarytą pažangą, Komisija įvertins, ar reikia papildomų priemonių.

Siekdama padidinti kainų skaidrumą ir sustiprinti siuntinių rinkų reguliavimo priežiūrą, Komisija imsis priemonių 2016 m. pirmoje pusėje.

2.3. Nepagrįsto geografinio blokavimo prevencija

Geografinis blokavimas – tai komerciniais sumetimais internetinių prekyautojų taikoma praktika, kurios pasekmė – galimybės pasiekti kitose valstybėse narėse sukurtas interneto svetaines atėmimas. Kartais vartotojai gali pasiekti svetainę, tačiau negali joje įsigyti prekių ar paslaugų. Vartotojas taip pat gali būti nukreiptas į tos pačios įmonės vietinę interneto svetainę, kurioje kainos kitos arba siūloma kita prekė ar paslauga. Kitais atvejais, kai nekludoma pirkti, geografinės vietos nustatymo priemonės taikomos taip, kad pagal geografinę vietą būtų automatiškai taikomos kitos kainos, pavyzdžiui, kai internetu užsisakydami automobilių nuomos paslaugas vartotojai vienoje valstybėje narėje už tokią pačią automobilio nuomos paslaugą toje pačioje nuomos vietoje moka daugiau nei internetu užsisakantys vartotojai kitoje valstybėje narėje. Geografinis blokavimas yra viena iš kelių priemonių, kurias įmonės taiko, kad suskirstytų rinkas pagal nacionalines sienas (teritorinis apribojimas). Geografinis blokavimas yra sviri vartotojų nepasitenkinimo ir vidaus rinkos susiskaidymo priežastis, nes jis riboja vartotojų galimybes ir pasirinkimą.

- 74 proc. Europos vartotojų centrų tinklą pasiekusių skundų yra susiję su vartotojais, kurie pirkdami internetu iš kitos valstybės narės susiduria su kainų skirtumais ar kitu diskriminavimu dėl geografinės padėties.

Geografinio blokavimo praktika gali atsirasti dėl vienašalio rinkos dalyvių sprendimo, dėl konkurentų susitarimų pasidalyti rinką arba dėl vertikalųjų susitarimų (dėl platinimo teisių teritorijoje). Kartais tie tiekimo apribojimai ir jų nulemtas kainų skirtumas gali būti pateisinti, pavyzdžiui, kai prekyautojas privalo laikytis konkrečių teisinių įpareigojimų. Tačiau daugeliu atveju internetinis geografinis blokavimas nepateisinamas. Ši nepateisinama praktika turėtų būti aiškiai uždrausta, kad ES vartotojai ir įmonės galėtų visapusiškai naudotis bendrąja rinka – pasirinkimu ir mažesnėmis kainomis.

2016 m. pirmojoje pusėje Komisija pateiks pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriais būtų padarytas galas nepateisinamam geografiniam blokavimui. Tarp priemonių galėtų būti ribotas e. prekybos sistemos⁴ ir Paslaugų direktyvos⁵ 20 straipsniu nustatytos tvarkos pakeitimas.

Be to, Komisija pradeda konkurencijos sektoriaus tyrimą, nukreiptą į konkurencijos teisės taikymą e. prekybos srityje.

⁴ Direktyva 2000/31/EB.

⁵ Direktyva 2006/123/EB.

2.4. Geresnė prieiga prie skaitmeninio turinio. Moderni ir labiau Europai tinkama autorių teisių sistema

Autorių teisės palaiko kūrybiškumą ir kultūros pramonę Europoje. Konkuruodama pasaulyje ES labai priklauso nuo kūrybiškumo, o tam tikruose autorių teisėms imliuose sektoriuose yra pasaulinė lyderė. Skaitmeninis turinys yra vienas pagrindinių skaitmeninės ekonomikos augimo veiksnių. 56 proc. europiečių naudojami internetu kultūriniais tikslais; numatoma, kad artimiausius penkerius metus išlaidų skaitmeninėms pramogoms ir žiniasklaidai augimas sieks dviženklį skaičių (apie 12 proc.). Elgsena kinta, nes vartotojai vis labiau peržiūri turinį nešiojamaisiais prietaisais ir tikisi pasiekti iš bet kurios vietos gaunamą turinį, kad ir kur jie būtų patys.

Vis dar dažnos tarpvalstybinio priėjimo prie autorių teisių saugomo turinio paslaugų ir jų perkeliamumo kliūtys. Tai ypač pasakytina apie garso ir vaizdo programas. Dėl perkeliamumo pasakytina, kad, kai vartotojai kerta ES vidaus sieną ir nori pasinaudoti savo šalyje įsigytais turinio paslaugomis (pvz., vaizdo turinio paslaugomis), jiems tai dažnai neleidžiama argumentuojant autorių teisėmis.

- 45 proc. įmonių, kurios svarsto, ar pardavinėti skaitmenines paslaugas fiziniams asmenims, teigė, kad prekiauti užsienyje neleidžiantys autorių teisių apribojimai kelia problemų.
- Kitoje ES valstybėje galima pasiekti mažiau nei 4 proc. Europos Sąjungoje esančio užsakomojo vaizdo turinio.

Be to, vartotojams, kurie bando pasiekti ar įsigyti internetu autorių teisių saugomą turinį iš kitos valstybės narės, kartais nurodoma, kad jo nėra arba kad iš jų šalies jis nepasiekiamas. Ši padėtis iš dalies siejasi su autorių teisių teritoriškumu ir dėl teisių išsiaiškinimo kylančiais sunkumais. Kitais atvejais tokio turinio gali nebūti arba jis gali būti neprieinamas dėl sutartinių apribojimų, kurie skiria turėtojų ir platintojų teises, arba dėl platintojų priimtų komercinių sprendimų. Tai iš dalies gali būti nulemta poveikio, kurį finansuojant tam tikrų tipų (garso ir vaizdo) kūrinius gali turėti teritorinis išimtinumas.

Teksto naudojimu ir duomenų gavyba (pvz., tekstų ir duomenų rinkinių kopijavimu ieškant reikšmingų koreliacijų ar paminėjimų) pagrįstas mokslinių tyrimų nekomerciniais ir komerciniais tikslais inovacijas gali stabdyti tai, kad teisinė sistema neaiški, o nacionaliniu lygmeniu laikomasi skirtingų požiūrių. Bus įvertintas poreikis užtikrinti didesnę teisinę tikrumą, kad mokslininkai ir švietimo įstaigos galėtų plačiau naudotis autorių teisių saugoma medžiaga, įskaitant naudojimąsi tarpvalstybiniu mastu, ir taip pasinaudoti šių technologijų ir tarpvalstybinio bendradarbiavimo galimybėmis. Tas pat bus padaryta ir su visomis autorių teisių pasiūlymų dalimis, atsižvelgiant į jų poveikį visoms suinteresuotosioms šalims.

Skiriant investicijas į inovacijas ir darbo vietų kūrimą, nepaprastai svarbi efektyvi ir pusiausvyrą išlaikanti sistema, kurią taikant autorių teisių pažeidimų komerciniu mastu atveju tos teisės būtų ginamos civilinės teisės priemonėmis. Be to, turi būti išaiškintos internetinių tarpininkų veiklai taikomos taisyklės, susijusios su autorių teisių saugomais darbais, ypač dėl to, kad platinant turinį tų tarpininkų vaidmuo vis didesnis. Siekiant paskatinti kurti naujos kartos turinį, taip pat reikia svarstyti priemones, kurios užtikrintų sąžiningą atlygį kūrėjams.

Europai reikalinga labiau suderinta autorių teisių tvarka, kuri skatintų kurti ir investuoti ir kuri kartu leistų perduoti ir naudoti turinį nepaisant sienų, naudojantis mūsų didele kultūrų įvairove. Todėl Komisija pasiūlys sprendimų, dėl kurių pagausės naudotojams pasiekiamų pasiūlymų, o turinio kūrėjams atsivers naujų galimybių, išsaugant ES žiniasklaidos ir novatoriško turinio finansavimą. Be to, Komisija persvarstys Palydovinio transliavimo ir

kabelinio perdavimo direktyvą⁶ ir įvertins poreikį į jos taikymo sritį įtraukti transliuotojų transliacijas internetu ir poreikį imtis kitų priemonių, kad būtų užtikrinta geresnė tarpvalstybinė prieiga prie transliuotojų paslaugų Europoje.

Komisija iki 2015 m. pabaigos pateiks pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kad būtų sumažinti autorių teisių nacionalinių režimų skirtumai, o naudotojams atsivertų daugiau galimybių internetu pasiekti kūrinius visoje ES, taikant, tarp kita ko, tolesnes derinimo priemones. Pasiūlymuose bus numatytas: i) teisėtai įsigyto turinio perkeliamumas, ii) tarpvalstybinė prieiga prie teisėtai įgytų internetinių paslaugų paisant teisių garso ir vaizdo sektoriuje vertės, iii) didesnis teisinis tikrumas dėl turinio tarpvalstybinio naudojimo specialioms tikslams (pvz., moksliniams tyrimams, švietimui, teksto ir duomenų gavybai ir kt.), iv) su autorių teisių saugomu turiniu susijusiai tarpininkų veiklai taikomų taisyklių išaiškinimas ir 2016 m. v) intelektinės nuosavybės teisių gynimo modernizavimas, sutelkiant dėmesį į komercinio masto pažeidimus (lėšų sekimo principu pagrįstas modelis) ir tų teisių gynimas tarpvalstybinio mastu.

2.5. Parduodant kitoje valstybėje atsirandančios su PVM susijusios naštos ir kliūčių pašalinimas

Painiava, kylanti susiduriant su daugeliu skirtingų nacionalinių sistemų, yra tikra kliūtis įmonėms, kurios mėgina prekiauti su užsieniu internetu ir ne internetu. Nuo 2015 m. sausio 1 d., įsigaliojus naujoms tiekimo vietos taisyklėms (kurioms vieningai pritarė 28 valstybės narės), PVM už visas telekomunikacijų, transliavimo ir elektronines paslaugas mokamos ten, kur yra nuolatinė kliento vieta, o ne ten, kur įsisteigęs tiekėjas.

Tuo pačiu metu įdiegta elektroninio registravimo ir mokėjimo sistema, kuri sumažins suinteresuotų įmonių sąnaudas ir administracinę naštą. Į ją reikėtų įtraukti ir materialiąsias prekes, užsakomas internetu ir ES viduje, ir už ES ribų. Užuoat privalėjusios atskirai deklaruoti ir mokėti PVM kiekvienai valstybei narei, kurioje yra nuolatinė klientų vieta, įmonės galės pateikti vienintelę deklaraciją ir atlikti vienintelį mokėjimą savo valstybėje narėje.

Šiuo metu internetu iš trečiosios šalies tiekėjų užsakytomis prekėms gali būti taikoma smulkių siuntų importo lengvata, leidžianti siųsti prekes ES privatiems klientams nemokant PVM. Tai suteikia jiems konkurencinį pranašumą prieš ES tiekėjus, ir iš įvairių valstybių narių jau gauta pranešimų apie rinkos iškraipymą. Tokia išimtis nebebūtų reikalinga, jei PVM būtų renkamas taikant bendrą ir supaprastintą elektroninio registravimo ir mokėjimo mechanizmą.

- ES įmonei, kuri nori prekiauti tarpvalstybinio mastu, laikytis PVM taisyklių kasmet kainuoja mažiausiai 5 000 EUR už kiekvieną tikslinę valstybę narę.
- ES įmonės kenčia nuo didelių iškraipymų, kuriuos sukelia ne ES įmonių tiekiamos PVM neapmokestinamos prekės. Šie iškraipymai kasmet sumažina ES įmonių apyvartą iki 4,5 mlrd. EUR.

Komisija dirba, kad su tarpvalstybine e. prekyba susijusi našta, atsirandanti dėl skirtingos apmokestinimo PVM tvarkos, kuo labiau sumažėtų ir kad ES įmonėms būtų sudarytos vienodos sąlygos, o vartotojo valstybei narei augtų PVM pajamos. Komisija taip pat svarstys, kaip spręsti tam tikrų e. paslaugų, tokių kaip skaitmeninės knygos ir internetiniai leidiniai, apmokestinimo klausimą bendrosios PVM reformos kontekste.

⁶ 1993 m. rugsėjo 27 d. Tarybos direktyva 93/83/EEB.

Be to, Komisija netrukus pristatys tiesioginių mokesčių srities veiksmų planą dėl atnaujinto požiūrio į įmonių apmokestinimą bendrojoje rinkoje, pagal kurią pelnas turėtų būti apmokestinamas ten, kur sukuriama vertė, įskaitant skaitmeninės ekonomikos sritį.

Komisija 2016 m. pateiks pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriais bus siekiama sumažinti įmonių administracinę naštą, susidarantią dėl skirtingos apmokestinimo PVM tvarkos. Jais, be kita ko, i) į esamą bendrą elektroninio registravimo ir mokėjimo mechanizmą bus įtrauktas internetinis ES viduje ir iš trečiųjų šalių vykdomas materialiujų prekių pardavimas, ii) bendros visoje ES galiojančios supaprastinimo priemonės (PVM viršutinė riba) įvedimas, padėsiantis mažoms pradedančiosioms e. prekybos įmonėms, iii) leidimas įsisteigimo šalyje atlikti patikras, įskaitant tarpvalstybinę veiklą vykdančių įmonių bendrą auditą PVM tikslais ir iv) PVM išimties smulkių siuntų importui iš tiekėjų trečiojoje šalyse panaikinimas.

3. TINKAMŲ IR VIENODŲ SALYGŲ PAŽANGIEMS SKAITMENINIAMS TINKLAMS IR NOVATORIŠKOMS PASLAUGOMS SUKŪRIMAS

Bendroji skaitmeninė rinka turi būti grindžiama patikimais didelės spartos ir įperkama tinklais ir paslaugomis, kurie apsaugo vartotojų pagrindines teises į privatumą ir asmens duomenų apsaugą, o kartu skatina inovacijas. Tam reikia stipraus, konkurencingo ir dinamiško telekomunikacijų sektoriaus, kad būtų vykdomos būtinos investicijos ir panaudojamos inovacijos, tokios kaip debesų kompiuterija, didžiųjų duomenų priemonės ar daiktų internetas. Kai kurių interneto platformų rinkos galia gali kelti nerimą, ypač galingsiausių platformų, kurių reikšmė kitiems rinkos dalyviams palaipsniui tampa milžiniška.

3.1. Telekomunikacijų taisyklių pritaikymas paskirčiai

Nuo IRT tinklų priklauso skaitmeniniai produktai ir paslaugos, galintys palaikyti visus mūsų gyvenimo aspektus ir skatinti Europos ekonomikos atsigavimą. Gerai veikiančios rinkos suteikia prieigą prie didelės spartos fiksuotojo ir judriojo belaidžio plačiajuosčio ryšio infrastruktūros už įperkama kainą. Palaipsniui pritaikant ES telekomunikacijos taisykles kartu taikant ES konkurencijos taisykles rinkos ėmė veikti konkurencingiau, kainos jose mažėja, o paslaugų vartotojams ir įmonėms kokybė didėja. Efektyvi konkurencija yra pagrindinis investicijų į telekomunikacijų tinklus veiksnys.

Šiandien sektorius patiria struktūrinius pokyčius ir iki šiol kenčia dėl nacionalinių rinkų izoliuotumo, nenuoseklaus reguliavimo, trūkstanto nuspėjamumo visoje ES, ypač radijo spektro srityje, nepakankamo investavimo, ypač kaimo vietovėse, – problemų, kurios nebus iki galo išspręstos per dabartines diskusijas dėl bendrosios telekomunikacijų rinkos dokumentų rinkinio. Todėl siekdama padidinti šio proceso užmojį Komisija persvarstys visus galiojančius teisės aktus ir prireikus pateiks pasiūlymus dėl pakeitimų. Pirmas esminis žingsnis – tai priimti bendrosios telekomunikacijų rinkos dokumentų rinkinį, kuriuo, kaip tikisi Komisija, bus nustatytos aiškios ir suderintos tinklo neutralumo taisyklės ir bus duotas postūmis visiškai panaikinti tarptinklinio ryšio, ypač duomenų, antkainius.

Radijo spektras yra gyvybiškai svarbi plačiajuosčio ryšio paslaugų diegimo grandis. Jis yra valdomas nacionaliniu lygmeniu, ir parduodamos spektro teisės valstybės narės gauna svarbių pajamų: tos pajamos atiteks išimtinai valstybėms narėms. Tačiau valdant spektrą nacionaliniu lygmeniu nustatomos labai skirtingos sąlygos (pvz., skiriasi licencijų galiojimo trukmė ir aprėpties reikalavimai): kai nėra nuoseklių visoje ES galiojančių spektro paskirstymo nacionaliniu lygmeniu tikslų ir kriterijų, visoje Europoje susidaro kliūčių patekti į rinką,

apsunkinama konkurencija, o investuotojams sumažėja nuspėjamumo. Todėl radijo spektrą valstybės narės turėtų valdyti pagal labiau suderintą sistemą, kuri atitinka bendrosios skaitmeninės rinkos poreikį.

Komisija pateiks specialius pasiūlymus, kaip turėtų būti koordinuotai atlaisvinta 700 MHz juosta, kuri ypač tinka plačiajuosčio ryšio paslaugoms kaimo vietovėse teikti, kartu patenkinant specialius garso ir vaizdo žiniasklaidos platinimo poreikius.

Tačiau, kadangi spektras turi lemiamos reikšmės jungimosi galimybei, reikalingas esmingesnis spektro valdysenos ir reguliuosenos pokytis. Pavyzdžiui, lėtas ir iki galo nebaigtas 800 MHz juostos (buvusiojo skaitmeninio dividendo spektro juosta) atlaisvinimas belaidžiam plačiajuosčiam ryšiui sutrukdė diegti ketvirtosios kartos judriojo ryšio tinklus ir pradėti naudoti tai juostai pritaikytus išmaniuosius telefonus.

Be to, išskyrus labai tankiai gyvenamas teritorijas, kuriose jau buvo kabeliniai tinklai, arba teritorijas, kurių vietos valdžia veikė aktyviai, fiksuotojo ryšio tinkluose mažai kur vyksta visiška infrastruktūros konkurencija. Tose srityse, kuriose regioniniu ar nacionaliniu mastu atsirado infrastruktūros konkurencija, reikia labiau supaprastinti reguliavimą ir užtikrinti didesnę jo proporcingumą. Reikia skatinti labai aukšto pajėgumo tinklų diegimą, kartu išlaikant efektyvią konkurenciją ir adekvačią, palyginti su rizika, grąžą. Klausimas, kaip aprėpti daugumą ne ryšio zonoje atsidūrusių vietovių ir pasiekti viešojo intereso tikslus (tokius kaip aukšto pralaidumo jungimosi galimybės mokyklose ir universitetuose ar mokslinių tyrimų centruose), bus taip pat apsvarstytas, be kita ko, kaip Universaliųjų paslaugų direktyvos⁷ persvarstymo dalis.

Kintanti rinka ir technologinė aplinka verčia stiprinti institucijų sistemą. Reikės stiprinti ir įstaigų, kuriose atstovaujama pačioms valstybių narių institucijoms, – tokių kaip Europos elektroninių ryšių reguliuotojų institucija arba Radijo spektro politikos grupė – vaidmenį.

Telekomunikacijų veiklos vykdytojai konkuruoja su paslaugomis, kurias galutiniai vartotojai vis labiau naudoja kaip tradicinių elektroninių ryšių paslaugų pakaitalus, – tokiais kaip balso telefonija – tačiau kurioms netaikoma ta pati reguliavimo tvarka. Persvarstant telekomunikacijų taisykles bus ieškoma, kaip užtikrinti vienodas sąlygas visiems dalyviams tiek, kad jie teiktų konkuruojančias paslaugas, ir kaip Europos Sąjungoje patenkinti ilgalaikius jungimosi poreikius.

Komisija 2016 m. pateiks pasiūlymus dėl didelio užmojo telekomunikacijų reguliavimo sistemos pertvarkymo sutelkdama dėmesį į i) nuoseklų bendrajai rinkai būdingą santykį su spektro politika ir valdymu, ii) tikros bendrosios rinkos sąlygų sudarymą sprendžiant reguliavimo susiskaidymo problemą, kad galėtų būti sukurta masto ekonomija veiksmingai dirbantiems tinklų operatoriams ir paslaugų teikėjams ir užtikrinta efektyvi vartotojų apsauga, iii) vienodų sąlygų rinkos dalyviams užtikrinimą ir nuoseklų taisyklių taikymą, iv) investicijų į sparčiojo plačiajuosčio ryšio tinklus skatinimą (įskaitant Universaliųjų paslaugų direktyvos persvarstymą) ir v) efektyvesnę reguliavimo institucijų sistemą.

⁷ Direktyva 2002/22/EB.

3.2. XXI amžiaus žiniasklaidos sistema

Garso ir vaizdo sektoriaus panoramą keičia spartūs technologijų pokyčiai ir naujų turinio platinimo verslo modelių plėtra. Žiūrovai pasiekia garso ir vaizdo turinį per internetą vis įvairesniais būdais, ir nešiojamiesiems prietaisams (tokiems kaip išmanieji telefonai) populiarėjant kinta žiūrėjimo įpročiai. Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyva⁸ padėjo vykdyti garso ir vaizdo programų ir žiniasklaidos paslaugų sklaidą ES. Direktyvos taikymo sričiai jau priskirtos ir tradicinės televizijos transliacijos, ir užsakomosios audiovizualinės žiniasklaidos paslaugos; ja nustatomos minimalios abiejų tipų paslaugų taisyklės. Tačiau kai kuriais aspektais užsakomosioms paslaugoms taikomos mažesnės prievolės, nes naudotojai gali labiau pasirinkti ir kontroliuoti turinį ir žiūrėjimo laiką.

Reguliavimo sistema padėjo formuotis aktyviai rinkai. Svarbu užtikrinti, kad ji ir toliau neatsiliktų nuo rinkos ir technologijų pokyčių. Komisija apsvarstys, ar esama transliavimui ir užsakomosioms paslaugoms taikomų taisyklių sistema turėtų būti pritaikyta. Ji taip pat svarstys, ar dabartinė taisyklių taikymo sritis turėtų būti išplėsta ir apimti naujas paslaugas ir rinkos dalyvius, kurie pagal direktyvą šiuo metu nelaikomi audiovizualinių paslaugų teikėjais, ir (arba) paslaugų teikėjus, kurie nepatenka į dabartinę geografinę direktyvos taikymo sritį. Komisija taip pat rengs priemones, kuriomis užsakomojo vaizdo turinio platformose bus populiarinami Europos kūrinių katalogai.

Komisija persvarstys Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą, sutelkdama dėmesį į jos taikymo sritį ir visiems rinkos dalyviams taikytinų taisyklių pobūdį, ypač į Europos kūrinių populiarinimo priemones, ir į nepilnamečių apsaugos bei reklamos taisykles.

3.3. Paskirtį atitinkanti platformų ir tarpininkų reguliavimo aplinka

3.3.1. Internetinių platformų vaidmuo

Internetinėms platformoms, pavyzdžiui, naršyklėms, socialiniams tinklams, e. prekybos platformoms, taikomųjų programų parduotuvėms, kainų palyginimo svetainėms, socialiniame ir ekonominiame gyvenime tenkantis vaidmuo tampa vis reikšmingesnis: jos padeda vartotojams rasti internete informacijos, o verslui – naudotis e. prekybos privalumais. Šioje srityje Europos potencialas didelis, tačiau jį išnaudoti trukdo rinkų susiskaidymas, dėl kurio įmonėms sunku padidinti veiklos mastą.

Platformos kuria, kaupia ir kontroliuoja milžinišką kiekį duomenų apie vartotojus, o naudojant algoritmus tie duomenys tampa panaudojama informacija. Tų duomenų augimas eksponentinis: 90 proc. visų internete esančių duomenų sukurta mažiau nei prieš 2 metus. Be to, platformos atsiskleidė kaip skaitmeninės ekonomikos novatorės, padedančios smulkesniam verslui plėstis naudojantis internetu ir pasiekti naujas rinkas. Naujos mobilumo paslaugų, turizmo, muzikos, audiovizualinio sektoriaus, švietimo, finansų, apgyvendinimo ir įdarbinimo platformos sparčiai ir giliai sudrebino tradicinius verslo modelius, ir jų augimas buvo eksponentinis. Dalijimosi ekonomikos stiprėjimas taip pat atveria didesnio veiksmingumo, augimo ir darbo vietų kūrimo galimybių, nes gerėja vartotojų pasirinkimas. Tačiau sykiu gali kilti naujų klausimų dėl reguliavimo⁹.

⁸ Direktyva 2010/13/ES.

⁹ Jie bus aptarti rengiamoje vidaus rinkos strategijoje ir e. prekybos sistemoje.

Nors platformų poveikis priklauso nuo jų tipo ir rinkos galios, kai kurios platformos gali kontroliuoti prieigą prie internetinių rinkų ir labai paveikti tai, kaip atlyginama skirtingiems rinkos dalyviams. Dėl to kilo tam tikro nerimo dėl augančios kai kurių platformų galios. Pavyzdžiui, nerimą kelia skaidrumo, kaip jose naudojama įgyta informacija, stoka; stipri, palyginti su klientais, derybinė galia, kuri gali atsispindėti platformų keliamose sąlygose (ypač MVI); konkurentams nepalankus pačių platformų teikiamų paslaugų rėmimas ir neskaidri kainodaros politika arba kainų ir pardavimo sąlygų apribojimai.

Kelios interneto platformos tapo daugelyje ekonomikos sričių konkuruojančiais rinkos dalyviais, ir tai, kaip jos naudojasi turima rinkos galia, kelia problemų, kurias reikia analizuoti plačiau nei vien taikant konkurencijos teisės aktus konkrečiose bylose.

3.3.2. *Kova su neteisėtu turiniu internete*

E. prekybos direktyvoje įtvirtintas principas, kad internete tarpininkaujantys paslaugų teikėjai neturėtų būti atsakingi už perduodamą, saugomą ir priglobiamą turinį, kol jų veiksmai yra tik pasyvūs, Europoje padėjo plėtoti internetą. Tačiau sykiu, nustatę, kad turinys (ar su neteisėta veikla, tokia kaip terorizmas ir (arba) vaikų pornografija, susijusi informacija, ar kitų nuosavybės teisės (pvz., autorių teisės) pažeidžianti informacija, yra neteisėtas, tarpininkai turėtų imtis veiksmingų priemonių jam pašalinti. Šiuo metu prieglobos paslaugų teikėjams nutraukti prieigą prie neteisėto turinio ir jį pašalinti gali užtrukti ir būti keblu, be to, per klaidą gali būti pašalintas turinys, kuris iš tikrųjų yra teisėtas. 52,7 proc. suinteresuotųjų šalių sako, kad kovos su neteisėtu turiniu veiksmai dažnai neefektyvūs ir nepakankamai skaidrūs. Nacionalinės praktikos skirtumai gali trukdyti užtikrinti taisyklių vykdymą (ir taip neigiamai paveikti kovą su internetiniu nusikalstamumu) ir sumažinti pasitikėjimą interneto sfera. Internetu prieinamo skaitmeninio turinio gausėja, todėl dabartinė tvarka veikiausiai bus vis dažniau išbandoma. Ne visada lengva apibrėžti ribas, ką tarpininkai gali daryti su perduodamu, saugomu ar priglobiamu turiniu, kad neprarastų galimybės pasinaudoti E. prekybos direktyvoje nustatytu atleidimu nuo atsakomybės.

Pastarojo meto įvykiai paskatino viešai diskutuoti ir apie tai, ar reikia padidinti bendrą apsaugos nuo neteisėtos medžiagos internete lygį. Vertindama interneto platformas, Komisija kartu analizuos, ar reikia naujų kovos su neteisėtu turiniu internete priemonių (tinkamai atsižvelgdama į jų poveikį pagrindinei teisei į saviraiškos ir informacijos laisvę), kaip antai, griežtų neteisėto turinio pašalinimo procedūrų, drauge išvengiant teisėto turinio pašalinimo, ir ar reikalauti iš tarpininkų atsakingiau ir atidžiau valdyti savo tinklus ir sistemas, t. y. ar priskirti jiems rūpestingumo pareigą.

Komisija iki 2015 m. pabaigos inicijuos visapusiškas platformų, įskaitant tu, kurios veikia dalijimosi ekonomikoje, ir internetinių tarpininkų vaidmens įvertinimą, kuris apims tokias problemas kaip i) skaidrumas, pavyzdžiui, paieškos rezultatų (įskaitant apmokėtus saitus ir (arba) reklamą), ii) tai, kaip platformos naudoja surenkamą informaciją, iii) platformų ir tiekėjų santykiai ir iv) fizinių asmenų ir įmonių galimybės pereiti iš vienos platformos į kitą apribojimai ir kuriame bus analizuojama, v) kaip geriausiai kovoti su neteisėtu turiniu internete.

3.4. Pasitikėjimo skaitmeninėmis paslaugomis, jų saugumu ir asmens duomenų tvarkymu stiprinimas

Kibernetinių grėsmių problema nesustabdoma sienomis ir ji neigiamai veikia mūsų ekonomiką, pagrindines piliečių teises ir visuomenę plačiąja prasme. Augantis nusikaltimų

(pavyzdžiui, duomenų perėmimo, sukčiavimo mokant internetu, tapatybės vagysčių, verslo paslapčių vagysčių) skaičius reiškia didžiulius ekonominius nuostolius. Dėl tų nusikaltimų dažnai nutrūksta paslaugų teikimas, pažeidžiamos pagrindinės teisės ir slopsta piliečių pasitikėjimas veikla internete.

Valstybės narės ir ES institucijos seniai pripažino poreikį saugoti mūsų tinklus ir ypatingos svarbos infrastruktūros objektus ir efektyviai reaguoti į kibernetines grėsmes ir patvirtino tiek nacionalines, tiek ES lygmens kibernetinio saugumo strategijas ir teisės aktus. Tinklų ir informacijos saugumo direktyvos¹⁰, kuri šiuo metu svarstoma teisėkūros procese, priėmimas turėtų tapti svarbiu žingsniu pirmyn. Vienas iš pagrindinių Europos kibernetinio saugumo strategijos¹¹ prioritetų yra sukurti pramoninius ir technologinius kibernetinio saugumo išteklius. Sparčiai kintančioje interneto tinklų saugumo technologijų ir sprendimų srityje ir toliau žioji konkrečios spragos. Todėl, norint, kad ES pramonė sparčiau aprūpintų saugesniais sprendimais, ir paskatinti įmones, viešąsias institucijas ir piliečius imti jais naudotis, reikalingas bendresnis požiūris. Be to, reaguojant į nusikalstamą veiklą internete būtina efektyviau užtikrinti teisės aktų vykdymą. Šiuo klausimu Komisija pateikė pasiūlymų Europos saugumo darbotvarkėje¹².

- Tik 22 proc. europiečių pasitiki tokiomis įmonėmis kaip naršyklių, socialinių tinklų svetainių ir e. pašto paslaugų teikėjai.
- 72 proc. interneto vartotojų baiminasi, kad internete jų paprašys pernelyg daug asmens duomenų.

Dėl asmens duomenų ir privatumo ES yra įsipareigojusi laikytis aukščiausių apsaugos standartų, kurie garantuojami Pagrindinių teisių chartijos 7 ir 8 straipsniuose. Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas¹³ padidins pasitikėjimą skaitmeninėmis paslaugomis, nes jis turėtų suteikti apsaugą fiziniams asmenims tuo atveju, kai bet kuri Europos rinkoje savo paslaugas siūlanti įmonė tvarko jų asmens duomenis.

Elektroninių ryšių paslaugoms taikomos specialios taisyklės (E. privatumo direktyva¹⁴). Jas gali tekti įvertinti iš naujo, kai bus sutarta dėl ES duomenų apsaugos taisyklių, ypač dėl to, kad dauguma galiojančios E. privatumo direktyvos straipsnių taikomi tik elektroninių ryšių paslaugų teikėjams, t. y. tradicinėms telekomunikacijų įmonėms. Vadinasi, informacinės visuomenės paslaugų teikėjai, kurie teikia ryšių paslaugas naudodamiesi internetu, iš esmės nepatenka į jos taikymo sritį.

Komisija pirmoje 2016 m. pusėje inicijuos viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės, skirtos kibernetiniam saugumui užtikrinti interneto tinklų saugumo technologijų ir sprendimų srityje, sudarymą.

Kai bus priimtos naujos ES duomenų apsaugos taisyklės (o tai turėtų įvykti iki 2015 m. pabaigos), Komisija persvarstys E. privatumo direktyvą, kad būtų užtikrintas aukštas duomenų subjektų apsaugos lygis ir vienodos sąlygos visiems rinkos dalyviams.

¹⁰ COM(2013) 48 final.

¹¹ JOIN(2013) 1 final.

¹² COM(2015) 185.

¹³ COM(2012) 11 final.

¹⁴ Direktyva 2002/58/EB.

4. MAKSIMALUS SKAITMENINĖS EKONOMIKOS AUGIMO GALIMYBIŲ PANAUDOJIMAS

Neprabėgs nė dešimtmetis, ir didžioji ekonominės veiklos dalis priklausys nuo skaitmeninių ekosistemų, integruojančių skaitmeninę infrastruktūrą, techninę ir programinę įrangą, taikomąsias programas ir duomenis. Jei ES nori išsaugoti konkurencingumą, turėti tvirtą pramoninę bazę ir valdyti perėjimą į pažangią pramoninę ir paslaugų ekonomiką, reikės skaitmeninti visus sektorius. 75 proc. skaitmeninės ekonomikos pridėtinės vertės sukuria tradicinė pramonė, o ne IRT gamintojai, tačiau skaitmeninių technologijų integravimas versle yra silpniausia grandis. Tik 1,7 proc. ES įmonių visapusiškai naudojami pažangiomis skaitmeninėmis technologijomis¹⁵, o 41 proc. jomis nesinaudoja visai. Skaitmeninimas taip pat suteikia precedentą neturinčių galimybių kitiems ekonomikos sektoriams, tokiems kaip transportas (pažangiosios transporto sistemos) ar energetika (pvz., modernieji energetikos tinklai ir pažangusis matavimas)¹⁶.

Norint užtikrinti, kad Europos pramonės sektoriai pirmautų IRT plėtros ir diegimo, automatizavimo, tvarios gamybos ir perdirbimo technologijų srityse ir taip klotų pamatą ateities rinkoms, Europos Sąjungai reikia imtis įvairių priemonių. Skaitmeninė ekonomika taip pat gali padėti visuomenei tapti įtraukesnei. Piliečiai ir įmonės šiuo metu ne iki galo naudojami skaitmeninėmis paslaugomis (nuo e. valdžios, e. sveikatos ir e. energetikos iki e. transporto), kurios turėtų būti be kliūčių pasiekiamos visoje ES.

Komisija informuos socialinius partnerius ir pakvies juos įtraukti bendrosios skaitmeninės rinkos klausimą į jų socialinį dialogą Europos lygmeniu.

4.1. Duomenų ekonomikos formavimas

Didieji duomenys, debesų kompiuterijos paslaugos ir daiktų internetas turi nepaprastos įtakos ES konkurencingumui. Duomenys dažnai laikomi ekonomikos augimo, inovacijų kūrimo ir diegimo ir skaitmeninimo katalizatoriumi visuose ekonomikos sektoriuose, ypač MVĮ (ir pradedančiosioms įmonėms) ir visuomenei plačiaja prasme. Didieji duomenys ir itin našios kompiuterinės sistemos taip pat keičia mokslinių tyrimų atlikimo ir dalijimosi žiniomis būdus. Visa tai yra perėjimo prie veiksmingesnio ir labiau prisitaikančio atvirojo mokslo dalis.

- Didžiųjų duomenų sektorius auga 40 proc. per metus – septyniskart sparčiau nei IT rinka.

Susiskaidžiusi rinka nėra pakankamo masto, kad debesų kompiuterijos, didžiųjų duomenų, duomenimis pagrįsto mokslo ir daiktų interneto galimybės Europoje būtų panaudotos iki galo. Norėdami, kad skaitmeninių ir duomenų technologijų potencialas būtų visapusiškai naudingas, turėsime pašalinti keletą techninių ir su teisės aktais susijusių kliūčių. Apribojimai, tokie kaip su duomenų vieta susiję apribojimai (t. y. valstybių narių reikalavimai saugoti duomenis jų teritorijoje), priverčia paslaugų teikėjus kurti brangias vietas infrastruktūras (duomenų centrus) kiekviename regione ar šalyje. Plėsti tarpvalstybinį duomenų naudojimą ir naujai taikyti technologijas (pvz., tekstų ir duomenų gavybą) trukdo ir susiskaidęs autorių teisių taisyklių įgyvendinimas ir aiškumo dėl teisių naudotis duomenimis stoka. Dar viena tarpvalstybinio duomenų srauto ir naujų paslaugų (pvz., daugiarūšio keliavimo informacijos sistemų, duomenimis pagrįsto mokslo) kūrimo kliūtis – atvirų sąveikių sistemų ir paslaugų stygius ir duomenų perkeliavimo iš vienu paslaugų teikėjų pas kitus trūkumas. Diegiant

¹⁵ Įskaitant mobilųjį internetą, debesų kompiuteriją, socialinius tinklus ir didžiuosius duomenis.

¹⁶ Kaip nurodyta Pažangia klimato politika grindžiamos atsparios energetikos sąjungos pagrindų strategijoje [COM(2015) 80 final].

daiktų internetą svarbu užtikrinti teisinį tikrumą dėl atsakomybės (išskyrus atsakomybę už susijusius asmens duomenis) pasiskirstymo.

Įmonės ir vartotojai vis dar nepakankamai pasitiki tarpvalstybinėmis debesų kompiuterijos paslaugomis duomenims saugoti ar tvarkyti, nes nerimauja dėl saugumo, atitikties pagrindinėms teisėms ir duomenų apsaugos apskritai. Patvirtinus duomenų apsaugos reformos dokumentų rinkinį bus užtikrinta, kad asmens duomenų tvarkymui būtų taikomos vienodos naujausios taisyklės visoje Sąjungoje. Tačiau dažnai būna, kad sutartyse nenumatoma debesijos paslaugų teikėjų sutartinė atsakomybė (arba ji smarkiai sumažinama), jei duomenys nebeprieinami ar netinkami naudoti, arba sutartį nutraukti sunku. Tai reiškia, kad duomenų veiksmingai perkelti neįmanoma. Duomenų apsaugos srityje ir pagal galiojančią, ir pagal būsimą teisinę sistemą draudžiama apriboti laisvą asmens duomenų judėjimą Sąjungoje. Kitoks asmens duomenų judėjimo laisvės ribojimo pagrindas neaptariamas. Todėl valstybės narės negali riboti asmens duomenų judėjimo laisvės argumentuodamos privatumu ir asmens duomenų apsauga – tačiau jos gali tai grįsti kitomis priežastimis. Nebūtini apribojimai dėl duomenų vietos ES viduje turėtų būti panaikinti, ir reikėtų neleisti jų įvesti.

Komisija 2016 m. pasiūlys europinę laisvo duomenų srauto iniciatyvą, kuria bus šalinami laisvo duomenų judėjimo Europos Sąjungoje apribojimai kitais nei asmens duomenų apsauga sumetimais ir nepateisinami duomenų vietos apribojimai saugojimo ar tvarkymo tikslais. Ja bus sprendžiamos ryškėjančios problemos – duomenų nuosavybės, sąveikos, galimybės duomenis panaudoti ir prie jų prieiti problemas tokiuose kontekstuose kaip įmonių tarpusavio santykiai, įmonių santykiai su vartotojais, automatinis generavimas ir duomenų mainai tarp kompiuterių. Ji skatins suteikti prieigą prie viešųjų duomenų, kad padėtų palaikyti inovacijas. Komisija paskelbs Europos debesų kompiuterijos iniciatyvą, kurioje, be kita ko, bus aptartas debesijos paslaugų sertifikavimas, sutartys, debesų kompiuterijos paslaugų teikėjų keitimas ir moksliniams tyrimams skirta atvirojo mokslo debesų kompiuterija.

4.2. Konkurencingumo didinimas užtikrinant sąveiką ir standartizavimą

Skaitmeninėje ekonomikoje sąveika reiškia veiksmingo skaitmeninių komponentų, tokių kaip prietaisai, tinklai ir duomenų saugyklos, tarpusavio ryšio užtikrinimą. Ji taip pat reiškia geresnes tiekimo grandies arba pramonės ir paslaugų sektorių sąsajas. Ji reiškia veiksmingesnes jungtis per sienas, tarp bendruomenių ir tarp viešųjų paslaugų ir valdžios institucijų. Skirtingose valstybėse narėse plėtojamos e. valdžios paslaugos turėtų būti pritaikytos komunikuoti tarpusavyje; jos neturėtų būti plėtojamos atsietai viena nuo kitos. Šiandien valstybės narės yra pasiekusios bendrą supratimą dėl pagrindinių sąveikos užtikrinimo reikalavimų, pagrįstų 2010 m. Komisijos paskelbta Europos sąveikumo sistema. Ši sistema dabar turėtų būti atnaujinta ir išplėsta.

Bendrojoje skaitmeninėje rinkoje didinant naujų technologijų sąveiką esminis vaidmuo tenka standartizavimui. Jis gali padėti nustatyti kryptį, kuria bus plėtojamos naujos technologijos, tokios kaip penktosios kartos (5G) belaidžiai ryšiai, gamybos ir statybos procesų skaitmeninimas (Pramonė 4.0), duomenimis pagrįstos paslaugos, debesų kompiuterijos paslaugos, kibernetinis saugumas, e. sveikata, e. transportas ir mobilieji mokėjimai. Svarbiausia priemonė šiam tikslui pasiekti – ES IRT standartizavimo tęstinis planas. Tačiau reikia daugiau pastangų siekiant užtikrinti, kad įgyvendinto standartizavimo tempas atitiktų technologijų kaitą. Šiuo metu pramonės suinteresuotosios šalys pagal principą „iš apačios į viršų“ nusprendžia, kuriose srityse reikia plėtoti standartus, ir tai vis labiau vyksta ne Europoje, todėl nukenčia mūsų ilgalaikis konkurencingumas. Turime apibrėžti, kokių technologinių standartų, būtinų norint palaikyti mūsų pramonės ir paslaugų sektorių

skaitmeninimą, pavyzdžiui, daiktų interneto, kibernetinio saugumo, didžiųjų duomenų ir debesų kompiuterijos, trūksta, ir pavesti standartizavimo įstaigoms sparčiai juos parengti.

Skaitmeninėje ekonomikoje vis svarbesnis standartizavimo elementas tampa esminių standartų patentai (patentais, kaip nuosavybės teisėmis, pagrįsti standartai). Jei investiciją į su jais susijusius mokslinius tyrimus ir inovacijas išreikštume pinigais, tie patentai taip pat yra reikšmingas daugelio pramonės šakų verslo modelio elementas. Komisija teigia, kad siekiant užtikrinti sąžiningas licencijavimo sąlygas reikia pusiausvyrą užtikrinančios derybų tarp teisių turėtojų ir esminių standartų patentų įgyvendintojų sistemos.

Be to, sąveikai užtikrinti standartų dažnai nepakanka, jei teikėjai neintegruoja esamų standartų į savo sprendimus. Užtikrinant standartų sklaidą svarbus vaidmuo tenka viešiesiems pirkimams: valstybės narės sukūrė nacionalinius IRT standartų katalogus ir sąveikos specifikacijas, kuriais turi naudotis perkančiosios institucijos ir kurie paskatins greičiau įdiegti standartus nacionalinėse rinkose. Integruojant tuos katalogus į Europos katalogus būtų išvengta rinkos susiskaidymo ES lygmeniu.

Komisija paskelbs integruotą standartizavimo planą, kuriame nustatys ir apibrėš pagrindinius standartizavimo prioritetus, didžiausią dėmesį skirdama technologijoms ir sritims, kurios laikomos ypač svarbiomis bendrajai skaitmeninei rinkai, įskaitant pamatinę sektorinę sąveiką ir standartus tokiose srityse kaip sveikata (telemedicina, m. sveikata), transportas (kelionių planavimas, e. kroviniai), aplinka ir energetika. Komisija persvarstys ir išplės Europos sąveikumo sistemą.

4.3. Įtrauki e. visuomenę

Komisija siekia remti įtraukią bendrąją skaitmeninę rinką, kurioje piliečiai ir įmonės turėtų reikiamų įgūdžių ir galėtų pasinaudoti tarpusavyje susietomis daugiakalbėmis e. paslaugomis, e. valdžia, e. teisingumu, e. sveikata, e. energetika ar e. transportu.

4.3.1. Skaitmeniniai įgūdžiai ir techninės žinios

Skaitmeninius įgūdžius turinčių darbuotojų paklausa kasmet išauga maždaug po 4 proc. Jei nebus imtasi ryžtingų veiksmų, IRT specialistų trūkumas ES gali didėti: iki 2020 m. būtų neužimta 825 000 darbo vietų. Pagrindiniai skaitmeniniai ES piliečių įgūdžiai pagerėjo (juos turinčių ES gyventojų nuošimtis išaugo nuo 55 iki 59), tačiau kelio galo dar nematyti. Skaitmeninių įgūdžių lygį taip pat turi kelti visų ekonomikos sektorių darbuotojai ir darbo ieškotojai, kad pagerėtų jų galimybės įsidarbinti. Reikia keisti švietimo ir mokymo sistemų pritaikymo prie skaitmeninės revoliucijos būdus. Siekiant tų permainų galima remtis tokiomis ES lygmens iniciatyvomis kaip „Didžioji koalicija užimtumui skaitmeniniame sektoriuje skatinti“, „ES programavimo savaitė“ ir „Atviresnis švietimas“.

Atsakomybė už mokymo programas tenka valstybėms narėms, ir jos turi skubiai spręsti pagrindinių skaitmeninių įgūdžių stokos problemą. Komisija rems jų pastangas ir kiek galėdama palaikys skaitmeninių įgūdžių ir kvalifikacijų pripažinimą ir IRT specialistų kvalifikacijos lygio kėlimą Europoje.

Komisija skaitmeninius įgūdžius ir praktines žinias laikys vienu svarbiausių būsimos įgūdžių ir mokymo iniciatyvos elementų.

4.3.2. E. valdžia

Naujosios technologijos viešosioms paslaugoms Europoje naudojamos skirtingu laipsniu, tačiau modernizuojant viešąjį administravimą, siekiant tarpvalstybinės sąveikos ir paprastinant bendravimą su piliečiais gali būti nuveikta daugiau.

Padidinti piliečiams ir įmonėms teikiamoms paslaugoms skirtų išlaidų veiksmingumą ir paslaugų kokybę labai padeda internetinės viešosios paslaugos. Kaip gali padidėti veiksmingumas, rodo, pavyzdžiui, vieno karto principas: viešojo administravimo įstaigos jau turimą informaciją apie piliečius ar įmones be papildomo prašymo pakartotinai panaudoja tik 48 proc. atvejų. Išplėtus šio principo taikymo sritį (nepažeidžiant duomenų apsaugos teisės aktų), iki 2017 m. kasmet ES lygmeniu būtų galima grynai sutaupyti maždaug 5 mlrd. EUR. Komisija inicijuos bandomąjį vieno karto principo taikymo verslui ir piliečiams projektą ir svarstys galimybę sukurti visai ES tinkamą e. seifo sprendimą – saugią duomenų saugyklą internete. Išplėtus vieno karto principo taikymo sritį bendrosios skaitmeninės rinkos veiksmingumas dar labiau padidėtų.

Viešieji pirkimai sudaro maždaug 19 proc. ES BVP, ir apskaičiuota, kad dėl e. viešųjų pirkimų visoje ES kasmet būtų sutaupyta 50 mlrd. EUR. 2014 m. viešųjų pirkimų reformos dokumentų rinkinyje numatyta iki 2018 m. spalio mėn. visiškai pereiti prie e. viešųjų pirkimų¹⁷. Norint pasiekti šį planinį rodiklį reikia dėti daugiau pastangų, nes daugelyje valstybių narių perėjimas prasidėjo lėtai.

Viešųjų institucijų informaciniai punktai, skirti piliečiams ir (arba) įmonėms, yra išskaidyti ir nebaigti. Įmonių ir piliečių tarpvalstybinės veiklos poreikiai galėtų būti geriau patenkinti naudojantis Europos infrastruktūros tinklų priemonės skaitmeninių paslaugų infrastruktūromis, išplečiant ir integruojant esamus Europos portalus, tinklus, paslaugas ir sistemas (tokius kaip „Jūsų Europa“, vieni bendri informaciniai punktai, gaminių kontaktiniai centrai, statybos gaminių kontaktiniai centrai) ir susiejant juos su „Bendraisiais skaitmeniniais vartais“. Be to, reikėtų skatinti elektroninių dokumentų naudojimą visoje ES, kad mažėtų įmonių ir fizinių asmenų sąnaudos ir administracinė našta.

Įmones stabdo reguliavimo susiskaidymas ir kliūtys, kurios apsunkina veiklos masto didinimą ir tarpvalstybinius veiksmus vidaus rinkoje. Daugelis valstybių narių ragino imtis veiksmų, įskaitant pagalbą sparčiai sukurti įmonę, pavyzdžiui, per 24 valandas. Komisija mano, kad kiekviena įsteigta įmonė turėtų būti pajėgi plėsti savo veiklą į kitas valstybes nares internetu ir, naudodamasi įmonių registru jungtimis ir vieno karto principu, per mėnesį tapti visos Europos įmone¹⁸.

Komisija pateiks naują 2016–2020 m. e. valdžios veiksmų planą, kuriame bus numatytas i) įmonių registru sujungimo įgyvendinimas iki 2017 m., ii) iniciatyvos su valstybėmis narėmis siekiant išbandyti vieno karto principą pradžia 2016 m., iii) Europos ir nacionalinių portalų išplėtimas ir integravimas rengiantis sukurti „Bendruosius skaitmeninius vartus“, kad atsirastų patogi naudotis informacinė sistema, skirta piliečiams ir įmonėms, ir iv) valstybių narių perėjimo prie visiškai elektroninių viešųjų pirkimų ir sąveikių e. parašų spartinimas.

¹⁷ Direktyva 2014/24/ES, Direktyva 2014/25/ES.

¹⁸ Bendrosios rinkos strategijoje Komisija toliau nagrinės priemones, kurių reikia norint pasiekti šiuos tikslus.

5. BENDROSIOS SKAITMENINĖS RINKOS SUKŪRIMAS

Bendrosios skaitmeninės rinkos formavimas yra itin svarbi ES pasirengimo ateičiai ir tęstinio aukšto gyvenimo lygio gyventojams užtikrinimo strategijos dalis. Tam reikia politinės valios ir priemonių, kuriomis būtų įgyvendinti šioje strategijoje išvardyti veiksmai. Tam reikia sutelkti reikiamų lėšų ir išteklių ir sukurti pagrindinius dalyvius siejančią valdymo struktūrą siekiant užtikrinti, kad ES institucijos, valstybės narės ir suinteresuotosios šalys juos efektyviai įgyvendintų. Dėl sričių, kuriose pašalintinos kliūtys užtektinai įrodytos, Komisija priims pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto ir ims iniciatyvų, kad bendrosios rinkos mastas būtų naudingas vartotojams ir įmonėms. Ten, kur norint nustatyti tinkamą veikseną reikia toliau konsultuotis ir surinkti argumentų, Komisija įtrauks suinteresuotąsias šalis į diskusiją apie galimus variantus. Šia darbotvarke Komisija, Parlamentas ir valstybės narės raginami dirbti drauge ir imtis didelio užmojo priemonių.

5.1. Investavimas į bendrąją skaitmeninę rinką

Pagrindinis bendrosios skaitmeninės bendrosios rinkos tikslas – sukurti aplinką, kuri būtų palanki investicijoms į skaitmeninius tinklus, mokslinius tyrimus ir novatorišką verslą. Sukūrus tinkamas pamatines sąlygas bus lengviau pritraukti privačiųjų investicijų ir sustiprinti investuotojų pasitikėjimą. Norint įgyvendinti mūsų skaitmeninius užmojus, reikės didžiulių investicijų. ES finansavimas jau numatytas bendrosios skaitmeninės rinkos infrastruktūroms ir paslaugoms, taip pat mokslinių tyrimus vykdančioms ir novatoriškoms MVĮ, įskaitant pradedančiąsias įmones. Tikimasi, kad Europos struktūriniuose ir investicijų fonduose šiai sričiai bus užprogramuota maždaug 21,4 mlrd. EUR. Ypatingos pastangos būtinos norint pašalinti skaitmeninį atotrūkį tarp miesto ir kaimo vietovių. Iš esamos ES programos papildančio Europos strateginių investicijų fondo¹⁹ numatyta remti labai įvairius skaitmeninius projektus, ypač dėl to, kad didelę jų dalį sudaro inovacijų ir mokslinių tyrimų komponentas (todėl jų rizika didesnė). Daug papildomų finansavimo galimybių teikia Europos investicijų bankas ir Europos investicijų fondas.

Skaitmeninei ekonomikai nepaprastai svarbūs novatoriški verslininkai. Jie gali pasiekti sėkmę tik turėdami geresnes galimybes gauti finansavimą, įskaitant nuosavo ir rizikos kapitalą. ES ėmėsi keleto iniciatyvų, kuriomis remiamas nuosavu kapitalu grįstas finansavimas, tarp kita ko, priimdama tokias reguliavimo priemones kaip Europos rizikos kapitalo fondų reglamentas. Tačiau reikia toliau dirbti, kad būtų galima gauti tinkamą finansavimą, nes esama įmonių statutų įvairovė ir su tuo susijusi teisinė rizika bei sąnaudos visoje Europoje veikia trukdo investuoti į pradedančiąsias įmones ES ir toliau didinti jų veiklos mastą²⁰.

Remdamasi patirtimi, kai investicijoms į IRT numatytos ES lėšos likdavo nepanaudotos, Komisija bendradarbiaus su Europos investicijų banku, projektų vykdytojais ir valstybėmis narėmis, kad užtikrintų visišką esamų investicinių lėšų panaudojimą, be kita ko, teikdama techninę pagalbą ir visapusiškai išnaudodama finansavimo priemonių sinergiją.

5.2. Tarptautinis aspektas

Sukurta bendroji skaitmeninė rinką bus tokio masto, kad įmonės galės augti nestabdomos ES vidaus sienų, o pasaulinėms bendrovėms ES taps patrauklesnė vieta labiau nei kada nors

¹⁹ COM(2014) 903 final.

²⁰ Kaip pritraukti daugiau rizikos kapitalo, Komisija svarstys rengdama bendrosios rinkos strategiją ir kurdama Kapitalo rinkų sąjungą [COM(2015) 63].

anksčiau. Europos rinka turėtų likti atvira ir toliau plėstis į skaitmeninę sferą. ES turėtų nesiliauti iš mūsų prekybos partnerių reikalauti tokio paties atvirumo ir efektyvaus intelektinės nuosavybės teisių gynimo. Kadangi ES yra didžiausia skaitmeninių paslaugų eksportuotoja, pasaulinės skaitmeninės prekybos kliūtyms Europos įmonėms atsiliepiama ypač skaudžiai. Todėl reikėtų toliau plėtoti didelio užmojo skaitmeninės prekybos ir investicijų politiką, kaip priemonę naudojant, be kita ko, ES laisvosios prekybos susitarimus²¹. Bendrosios skaitmeninės rinkos sukūrimas taip pat gali padėti įgyvendinti vystymosi po 2015 m. darbotvarkę. Siekdama užtikrinti interneto laisvumą ir atvirumą, Komisija dirbs, kad taikydama visų suinteresuotųjų subjektų įtraukimo modelį suformuotų tvarų požiūrį į interneto valdymą.

5.3. Efektyvus bendrosios skaitmeninės rinkos valdymas

Kadangi atsakomybė už strategijos veiksmų įgyvendinimą laiku yra pasidalijama, Komisija palaikys ryšį su Europos Parlamentu bei Taryba ir suintensyvins bendradarbiavimą su abiem institucijomis. Komisija įsitrauks į vykstantį dialogą su suinteresuotosiomis šalimis, kad politiką formuotume naudodamiesi informacija ir užtikrintume efektyvų strategijos įgyvendinimą. Kadangi bendrosios skaitmeninės rinkos strategija yra kompleksiška, ją įgyvendinant reikia tam skirtų patariamųjų ir rėmimo grupių paramos. Komisija ragina Europos Vadovų Tarybą suteikti reikiamą postūmį ir reguliariai apžvelgti pažangą. Komisija taip pat stengsis pagerinti bendrajai skaitmeninei rinkai pagrįsti reikalingų duomenų ir analizės kokybę – sujungs su tuo susijusias žinias ir suteiks galimybę su ja nesunkiai susipažinti viešai. Ji toliau tobulins skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indekso rodiklį. Komisija reguliariai teiks strategijos pažangos ataskaitas.

6. IŠVADA

Bendrosios skaitmeninės rinkos strategija siekiama prisidėti prie Europos visuomenės transformavimo ir užtikrinti jai galimybę su pasitikėjimu pasitikti ateitį. Komisija kviečia Europos Parlamentą ir Tarybą pritarti šiai strategijai, kad būtų kuo greičiau iki galo sukurta bendroji skaitmeninė rinka, ir aktyviai dalyvauti ją įgyvendinant, glaudžiai bendradarbiaujant su visomis suinteresuotosiomis šalimis.

---

²¹ 2015 m. rudenį Komisija priims naują prekybos ir investicijų strategiją, kurioje bus aptarti pagrindiniai skaitmeninės prekybos darbotvarkės klausimai.

Priedas. Bendrosios skaitmeninės rinkos sukūrimo planas

Veiksmai ²²	Tvarkaraštis
Didesnės vartotojų ir įmonių galimybės visoje Europoje gauti skaitmeninių prekių ir paslaugų	
Pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl paprastų ir efektyvių tarpvalstybinės sutarties taisyklių vartotojams ir įmonėms	2015 m.
Reglamento dėl bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje persvarstymas	2016 m.
Siuntų pristatymo srities priemonės	2016 m.
Didelės aprėpties peržiūra rengiant pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl nepateisinamo geografinio blokavimo problemos sprendimo	2015 m.
Konkurencijos sektoriuje atliekamas e. prekybos tyrimas, susijęs su prekių prekyba internetu ir paslaugų teikimu internetu	2015 m.
Autorių teisių sistemos reformos pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamo akto	2015 m.
Palydovinio transliavimo ir kabelinio perdavimo direktyvos persvarstymas	2015– 2016 m.
Pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kuriais siekiama sumažinti dėl skirtingos apmokestinimo PVM tvarkos įmonėms tenkančią administracinę naštą	2016 m.
Tinkamų sąlygų skaitmeniniams tinklams ir paslaugoms suklestėti sudarymas	
Galiojančių telekomunikacijų taisyklių reformos pasiūlymai dėl teisėkūros procedūra priimamo akto	2016 m.
Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvos persvarstymas	2016 m.
Nuodugni platformų vaidmens rinkoje, įskaitant vaidmenį, susijusį su neteisėtu turiniu internete, analizė	2015 m.
E. privatumo direktyvos persvarstymas	2016 m.
Kibernetinio saugumo sutartimi pagrįstos viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės sudarymas	2016 m.
Maksimalus skaitmeninės ekonomikos augimo galimybių panaudojimas	
Duomenų nuosavybės, laisvo duomenų judėjimo (pvz., tarp debesijos paslaugų teikėjų) ir Europos debesijos iniciatyvos	2016 m.
Prioritetinių IRT standartų plano parengimas ir viešųjų paslaugų įtraukimas į Europos sąveikumo sistemą	2015 m.
Naujas E. valdžios planas su vieno karto principo iniciatyva ir įmonių registru jungčių sukūrimo iniciatyva	2016 m.

²² Kuo labiau tikėtina, kad išvardytosios priemonės turės didelį poveikį, tuo veikiau kartu su jomis bus atliktas atskiras poveikio vertinimas, atitinkantis Komisijos geresnio reglamentavimo principus.

